

Riley J. The biology of Pentastomids // Adv. Parasitol. — 1986. — 25. — P. 45–128.

Schmidt G. D. 8. Development and life cycle // Biology of Acanthocephala /Eds. Crompton D. W. T., Nickol B. B. — Cambridge: Univ. Press, 1985. — P. 273–306.

Yamaguti S. Synopsis digenetic trematodes of vertebrates. — Tokyo: Keigaku, 1971. — 1–2. — 1074 p.

Институт зоологии НАН Украины
(252601 Киев)
Институт паразитологии РАН
(117049 Москва)

Получено 10.06.96

ЗАМЕТКИ

Сучасний стан популяції деяких рідкісних видів ссавців Поліського природного заповідника. — Засць-біляк (*Lepus timidus* L.). Чисельність виду протягом останніх років стабільна. Проведене опитування старожилів-мисливців показало, що всього 30 років тому біляк у районі заповідника не зустрічався. Вид унікає антропогенного ландшафту. Основними стаціями виду залишаються глухі лісові масиви, хоча щорічно сліди біляків та їх самих відмічають на сільськогосподарських полях і поблизу населених пунктів. Щільність популяції невисока і, як правило, не перевищує 5–10 особин на 1000 га. Цей вид, на відміну від зайця-русака, в меншій мірі відчуває на собі прес полювання, особливо поширеного нічного браконьєрства з-під фари на полях озимини та багаторічних трав. Мисливцями майже не здобувається, за винятком поодиноких випадків відстрілу при наявності спеціально наганих собак. У меншій мірі біляк стає здобиччю хижаків — яструба-тетерев'ятника, лисиці, вовка. Анкетне опитування працівників лісової охорони показало, що біляк зустрічається у північних районах Житомирської і Рівненської областей поблизу кордону з Білоруссю.

Рись (*Lynx lynx* L.). Вид має надзвичайно низьку чисельність. Рись унікає антропогенно трансформованих ландшафтів, однак у деяких випадках можна констатувати факт розширення ареалу на південь. Так, у 1993 р. у Новоград-Волинському р-ні відмічені самець і самка рисі і, на жаль, самець був відстріляний. Відомий факт відлову рисі петлею в Овруцькому р-ні. В районі Поліського заповідника частіше зустрічається на території Білорусі та у північній частині ПЗ. У минулому тут відмічались випадки розмноження цього виду. Згідно даних анкетного опитування 1995 р., рись у Поліссі поширена в Поліському р-ні Київщини, Овруцькому і Олевському р-нах Житомирщини, Рокитнянському і Дубровицькому р-нах Рівненщини. Відмічались заходи виду в Емільчинський та Новоград-Волинський р-ни Житомирщини.

Видра (*Lutra lutra* L.). На території Полісся доволі звичайний вид. Чисельність в останні роки дещо знизилась, але підстав для надання статусу рідкісного виду немає. Щільність поселення виду в районі Поліського природного заповідника складає 1 особину на 6–13 км протяжності річкової мережі.

Горностай (*Mustela erminea* L.). В минулому чисельність в районі заповідника була доволі високою. Вид заселяє переважно понижені ділянки вздовж річок, навколо боліт та луків. Депресія чисельності спостерігається з кінця 80-х рр. Чисельність останніми роками стабілізувалась на рівні 1–4 особини на 1000 га. — С. М. Жила (Поліський природний заповідник, с. Селезівка Житомирської обл.).